

ДІЛО

ВІХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. по-
Конт. почт. шлук. 504-060,
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор при-
ймає від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місцеве 5-00 зод.
Частіше 15-00 „
Шарічне 30-00 „
Річне 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
7-50 зод.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАШІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Війна в Африці.

НАСТРОЇ В ІТАЛІЇ.

НЕАПОЛЬ, 8. 11. ПАТ. Вчора ввечір вулиця міста йшли в поході студенти, кидаючи гасла бойкоту проти тих держав, що приєдналися до санкцій. На виставах чужих країн при-
своляли вони відповідні відозви.

ЗБРОЯ І ГАЗОВІ МАСКИ.

БЕРБЕРА, 8. 11. ПАТ. Агенція Райтера за-
реєструє вістки буцім-то через сомалійсько-брити-
ську територію перевозять зброю для абіссинців;
і тільки таборове знаряддя та газові маски.

ДАЛЬШІ ТРАНСПОРТИ ВІЙСЬК.

НЕАПОЛЬ, 8. 11. ПАТ. 7. ц. м. відплили звід-
си два пароплави до Східної Африки, забираю-
чи із собою 50 бомбометів і 2000 чорних соро-
чок.

МАКАЛЕ ЗДОБУТЕ.

АДІС-АБЕБА, 8. 11. ПАТ. З Гаррару є звістки,
що абіссинські війська зосереджуються у трьох
напрямах. З цього можна зробити висновок,
що в найближчому часі абіссинці стануть насту-
пати в Огадені. 40.000 воєнків йде здовж берегів
ріки Дуба у напрямі Дольо; друга армія йде до
Гадену, третя з 30.000 осіб збирається довкола
Бредауа.

ПАТ повідомляє, покликаючись на різні чу-
жеські джерела, що італійці ввійшли до мі-
ста Макале.

ОДНІ БОЙКОТУЮТЬ — ДРУГІ ТОРГУЮТЬ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 8. 11. ПАТ. Бразилія
замінила поважний торговельний договір з
Італією. У ноті до Ліги Націй Бразилія підкре-
плює, що не належить до Ліги і не підчиняється
її постановам про санкції.

ЛЬОНДОН, 8. 11. ПАТ. Із стейту Тексас прий-
шли звістки, що італійські агенти звиняють за-
ради, щоб там купити 50 міль. бочок нафти для
її армії і платять по п'ятора долара за боч-
ок. Нафту хотять переслати посередньою доро-
гою через Німеччину та Австрію.

Гітлер підготовляється до нападу на Україну.

У Москві відбулась учора в 18 роковини
жовтня велика військова ревія з участю всього
красноармійського і половини ленінградського гарнізо-
ну. Присутнє складало 60.000 новобранців совітської
армії. Присяга відбувалась у тому самому часі,
коли Адольф Гітлер відбирав у Берліні присягу
від перших, після великої війни, рекрутів німець-
кої армії. Після „паради“ Ворошилов виголосив
важливу промову, в якій ентузіастично віслював по-
зицію совітського промислу. На святотнім за-
сіданні московського совіту у всіх промовах напа-
дали більшовицькі достояники на Німеччину,
твердячи, що Гітлер підготовляв напад на
Україну.

до нападу на Україну.

Пополудні в Москві відбулась забава. На ву-
лицях витанцювали тропака на перемину з
тангом і фокстротом. Деяких членів професій-
них організацій даром утешувано „сизухою“ і
перекусками.

Пополудні в Москві відбулась забава. На ву-
лицях витанцювали тропака на перемину з
тангом і фокстротом. Деяких членів професій-
них організацій даром утешувано „сизухою“ і
перекусками.

Першолистопадові свята.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ПЕРЕМІШЛІ.

Дня 31. жовтня ц. р. відбулося як щоріч-
не листопадове свято в Перемішлі. Почалося воно
за участю членів УГА в катедраль-
ній церкві, яку відправили о. о. прелат В. Гитри-
чак, арх. В. Гриник, в. канцлер І. Пончак,
діданік Денко, сотр. В. Маселко, д-р Ф. Ма-
салик і д-р Ст. Граб. По відправі виголосив про-
мову о. прелат Горюхський. Потім в год. 8-й
у великій залі Народного Дому відбулося святоч-

на академія. В цьому році програма академії була
доволі скромна. Вступне слово виголосив полк.
Красіцький, свої спомини з часів визвольної вій-
ни відчитали адв. д-р М. Хробак і дир. С. Стан-
ків та реферат інж. І. Скоропада. Між пооди-
нокми точками вислунав хор молоді під дир. В.
Нагайського. Салю виголосило громадянство
вщерт.

В 10-ліття Лугової Організації.

Лугові свята в Товмачьнім повіті.

Дня 22. вересня ц. р. відбулося лугове свято
у Вільхнівці, пов. Товмач, при участі коло
30 управлюючих луговників і луговничок. Дефі-
ляду відбрав голова „Повітового Лугу“ д-р
Ісодимський. Видців було коло 1500. Виведе-
но лугові вправи, аркана й вежі.

Дня 29. вересня відбулося лугове свято в
Ісодимці, Промову до луговників (-ок) про зна-
чення Лугової Організації виголосив П. Кома-
нський.

Дня 6. жовтня відбулося лугове свято у
Вільхнівці. Вправи переведено приписані на
1935 р. Промову виголосив секретар „Повітово-
го Лугу“ п. Кизайло, який і відбрав дефіляду
присутніх „Лугів“.

Дня 13. жовтня відбулося лугове свято в
Деляві. Про значіння Лугової Організації ви-
голосив промову заст. голови „Пов. Лугу“ п.
В. Ворисський з Долини.

З АМНЕСТІЇ СКОРИСТАЄ 20.000 ВІЗНИВ

У судових колах переконані, що з амне-
стії скористає яких 20.000 в'язнів, значить більше як
1/3 в'язнів.

ПОСТИШЕВ ГОВОРИТЬ ЗНОВУ.

Дня 3. ц. м. почалися наради київського
оборужного комітету КІ(б)У. Постишев виголосив
велику промову, присвячену завданням партій-
ної організації на Україні в боротьбі за „нові пе-
ремоги когоспів і союзів“. Постишев доматався
зокрема визначного покращання годівлі худоби.
(ВУ)

ШЕ ОДИН ЗАМАХ НА УДАРНИКА.

„Гудок“ з 5. ц. м. помістив депешу з Харкова,
що біля станції Занька наїхав на чоловіка з облати-
ми нотами й розбитим черепом. Установлено, що
був це кондуктор Белозов, найкращий новий
ударник, т. зв. стахановець, якого вибрали на
з'їзд до Москви делегатом. Белозова перевезли
до лікарні в Харкові, де він прийшов до притом-
ності й візнав, що їхав до Москви і що його ски-
нули з платформи „невідомі типи, мабуть клясові
вороги“. Совітська прокуратура вважала велику
увагу до цієї справи. Головний прокуратор СРСР
Вишинський передав цю справу прокураторові
закладного суду, Горбузовові, що вилітає до
Харкова. (РО)

ФУЗІЯ ФРАНЦУСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ.

На конгресі трьох „незалежних французьких
соціалістичних партій“, в якому взяли участь
представники французьких соціалістів, респуб-
ліканських соціалістів і т. зв. „Соціаліст Франс“
ухвалили мин. неділі фузію тих партій в одну
„Республікансько-соціалістичну унію“, до якої
мають приступити й „демо-соціалісти“. Конгре-
сом проводив Поль Бонкур.

СВАСТИКА — ОФІЦІАЛЬНИЙ ПРАПОР.

БЕРЛІН, 8. 11. ПАТ. На передмісті Берліна,
у Спандау, організували велике свято, підчас
якого вивісили нові прапори та відбирали при-
сягу від новобранців. У святі взяли участь го-
ловний командант армії на суходолі ген. Фрітц
разом із ген. Сектом.

ПРОЦЕС СТАВІСЬКОГО.

У Парижі розпочався сенсаційний процес
проти головних винуватців величезних обманств
Стависького. Сам Стависький, як відомо, в момен-
ті арештування відібрав собі життя. На лаві об-
винувачених є його жінка, ген. Барді де Фуру
і кілька інших осіб, що колись грали чільну ро-
лю у французькій фінансирії.

ВІЙНА АНГЛІЙСЬКИМ НАЗВАМ.

Італійці виповили війну асьому, що англій-
ське „Римі готель „Іден“ переізвили на готель
„Парадізо“, а готель „Льондон“ на готель „А-
ду“. Капелюхи а ля Іден зникли із країнців і
голів італійців. Одного італійця, що про це за-
був, прикро потурбували на вулиці. Загалом пе-
ремалювали в Римі кількост шильдів і написів
відгрозуються грецькому королеві.

Із Льондону повідомляють, що грецький ко-
роль Юрій, крім багатьох вітальних телеграм
одержав теж телеграму, підписану грецькими ре-
спубліканцями. В телеграмі погрожують, що
поворот короля до Греції може скінчитися ка-
тастрофою.

СВЯТКУВАННЯ 1050-ЛІТТЯ СМЕРТІ

СВ. МЕТОДІЯ В ЮГОСЛАВІЇ.

У зв'язку з 1050-літтям смерті св. Методія
католицька Югославія підготувала великі обходи
в честь асостолів славян св. Кирила й Методія.
В часі від 20. листопада ц. р. до 5. липня 1936. р.
що його визнало канонічним, будуть у всіх кате-
драх Югославії відправляти ювілейні богослуження
з відповідними проповідями. Єпископат видасть у
тія справі пастирський лист, що доручатиме
одночас академії, концерти, відчити і т. д., при
свяченні пам'яті св. Кирила й Методія. В костелі
св. Кирила й Методія в Загребі змурують на за-
кінчення вчорністостей пропам'ятну таблицю, а
вулицю, при якій стоїть цей костел, назвуть ім.
іменем. (КАП).

Італійська преса про Україну.

Відгук випруження між Італією та СРСР наслідком війни в Африці.

Італійсько-російська війна спричинила те, що й між Італією та СРСР взаємні заго-стрилися. СРСРська дипломатія мріє про ідеал більшовицької заплити між державами Європи пожежу війни і таким робом — по думці Кремля — прискіпшити революцію промита-ріату в Європі. У даному випадку залежить Со-вітам на упадку фашизму в Італії. Через те останніми часами появляються в італійській пресі протисовітські статті, в яких широко го-вориться про Україну. В останньому числі рим-ського двотижневика молоді „Комквісте“ (25. X. 1935. ч. 18) поміщено дві статті п. н.: „Над Чорним Морем хмариться“ і „Антиєвропейська Москва“. Перша стаття пера Франческа Таддеї, друга Лявора Майнарда.

В статті „Над Чорним морем хмариться“ автор широко розписується про значіння Чор-ного Моря для України і для Італії. Розгляну-вши коротко історичне значіння цього моря для колишніх республік дожіа Дженови та Венеції, автор статті звертає увагу, що й тепер Італія цікавиться цим питанням. „Ми не повинні га-вти час і мусимо цікавитися Чорним Морем, де час і події приготують дуже цікаві для нас несподіванки“. У статті в синтетичній фор-мі переповідається боротьбу України проти Москви, про політику колишньої і теперішньої Москви супроти України. Читаємо, що Укра-їна, це „справді єдина смуга (під московською ормигою. М. З.), що впаив заходу відчула без-посередньо... Культуру і мистецтво України, витворені під впливом Заходу, Москва пере-брала до себе. І це була перша європейська Росія царів“. Статтю автор закінчує міркуван-ням, що „Без сумніву краще мати над Чорним Морем самостійну Україну, ніж СРСР. Тоді врешті прийшов би кінець панрусизмові, який започаткував Петро Вел., що хотів коро-нуватися в Царгороді. Сталін зі своїм комуніз-мом перевищує Петра. Поширюючи території Європи супроти Азії, зміцнилась би вся євро-пейська система“...

Лявора Майнарді у своїй статті „Антиєро-пейська Москва“ дуже поважно та глибоко призгадується над Московією, як протиевро-пейським чинником. Стаття починається: „По-става, яку займає пан Літвінов у Женеві в спра-ві Італіо-етіопійського конфлікту, є крикливим контрастом до жорстокого російського ко-лоніального імперіалізму. Проте, ця постава відповідає російському духові і нікого не мо-же дивувати. Пам'ятати якусь потугу Європи про-ти Італії, означає ослабити єдність заходу на

виключну користь життєвого протиевропей-ського змісту Росії“.

„З безстороннього огляду історії Європи бачимо, що життя та історія західних народів були створені індивідуальностями, партіями, суспільністю. А російська історія створена дер-жавною, уособленою монархом автократом (Пе-тро, чи Сталін), яка всі класи зробила своїм рабом, або їх зрівняла“.

Кінець статті такий: „Отож зробивши пе-регляд усіх часів, усіх авторів, усіх устроїв, які були, чи які колись будуть у Росії, вириває пе-ред нашими очима ясна візія російського ме-с'янізму, який іде війною проти Заходу“.

У своїй статті Л. Майнарді широко цитує російських авторів, які говорять чи проповідю-ють, що Росія повинна, чи має знищити захід. І такі автори як Леонтьєв, Тютчев, Достоев-ський, Булгаков, Бакунін, самі переконують су-спільність Заходу, що таке справжній москов-ський Схід.

М. Зазамський.

КОНДИЛІС ПОСЯГАЄ ПО ДИКТАТОРСЬКУ ВЛАДУ У ГРЕЦІ.

АТЕНИ, 8. 11. ПАТ. З урядових коз пові-домляють: По повороті короля прем'єр пред-ложить йому димісію кабінету. Ген. Конділіс до-сподіється, що негайно король припоручить йому створити новий уряд, потім Конділіс до-магатиметься згоди короля на роззавання на-ціональних зборів. Новий уряд під проводом ген. Конділіса представиться національним зборам і коли не дістане у них більшості, не-гайно роззаве національні збори та розпише нові вибори. Тоді вибори відбулися би в першу або другу неділю грудня.

НЕНАДІЙНА ДИМІСІЯ ШЕФА РИМСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

БЕРЛІН, 8. 11. ПАТ. Вчора прийшло ненаді-йно до зміни на становищі шефа римської полі-ції. На місце Кокчіа Квєстором іменовано Паль-му. Цю зміну звязують з протанглійськими ма-ніфестаціями молоді. Зауважують теж, що змі-на прийшла безпосередньо після розмови амба-сатора Дрюмонда з Мусолінієм, хоч як запев-нюють офіційні кола справа протанглійських демонстрацій не грала в цій розмові ролі.

Стрий має свій музей.

З діяльності музею „Верховина“ у Стрию.

Музейне Т-во „Верховина“ у Стрию вийшло вже помалу із скромних початків своєї діяль-ності і стало на певний шлях свого розвитку. По довгих заходах удалося одержати дуже ви-гідне приміщення в будинку „Народньої Тор-говлі“, в самому центрі міста (Ринок). Примі-щення це відповідно улажено і упорядковано експонати, головню з етнографії, відділ ікон та бібліотеку. За останні роки навізав музей шир-ші взаємини з громадянством східної частини Бойківщини і Наддністрянщини, щоби забезпе-чити відповідні експонати. Дещо вже є у зборах музею, але дуже багато річей ще на місцях і жде найближчої нагоди, щоби перейти до музею. Брак грошей, а до чедана і відповідного по-міщення, не дозволяли виконати усього.

Головну вагу поклало Т-во на народне ми-стецтво, етнографію, збір знаряддя до праці в сільському господарстві, риболовлі, мисливстві, тощо, в околицях, обнятих діяльністю Верхови-ни. Таку працю узгіднено на союзі наших об-ластних музеїв, а недавні відвідини представ-ників музею „Бойківщина“ в Самборі, д-рів Кобільника і Скорика та професора львівсько-го університету д-ра Сулімирського дали му-зеєві „Верховина“ признання за доцільно веде-ну працю.

Щоби увійти в тісний контакт із селянським населенням своєї округи уладило Т-во „Верхо-вина“ в неділю 20. X. п. р. у великій залі „На-роднього Дому“ показ народньої моші. Задля цього побудовано серединою залі вузький дов-гий поміст, висотою сцени, яким проходили групи учасників. Переміщено відповідно кісела на салі, так, що вся публіка могла докладно приглянутися показові. Проф. Т. Залеський по-дав у вступному слові дещо про значіння му-зеїв, святих народньої творчості, в яких — як каже латинська приповідка — „мертві живуть і німі говорять“. П. Гена Косівна відчитала реферат про народню мошу, в якому спини-лася над впливом природи на народне мистец-тво, подаючи далі основні історичні бік спра-ви. Брак пам'ючих верств у нас був причиною, що тільки серед селянських мас збереглося на-ціональне мистецтво. В цілому світі видний звор-от до національної народньої моші, а є дер-жави, де і найвищі верстви, починаючи від па-нующих, носять у великі державні свята. Роз-глядом причин зануку по селах народньої моші і заклик до селянства, щоби хоронило й за-кінчила свій реферат.

Відтак пішла властива програма, в послідо-ві П частини пояснювала зібраним п. І. Домбчев-

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ

65)

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗВІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ
У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

X.

ЖЕРТВЕННІСТЬ ГМІНДІВСЬКИХ ВИСЕ-ЛЕНЦІВ.

„Ще Бог не все роздав, що має“.
(Нар. приказка.)

З народів, що входили в склад старої австро-угорської монархії, чи не найчисленніших і най-важчих жертв зазнав нарід український. На його батьківщині лютувала війна, що мала рішати про існування двох великодержав, і не переби-рала в засобах боротьби — ні етичних, ні мате-ріальних. Через залюднену українським народом галицьку землю за чотири страчні роки, — без-настанно перевалювалися цілі стовпища військ, що насильствами і пожежними згарами значили сліди своїх перемог і погромів. Обі, у смертель-них змаганнях держави, з кєрвавих кігтів по шматку видирали собі цей багатий кусок Дани-лової землі, про споконвічних господарів тієї землі не то не дбаючи, але сам їх привид на тій землі п'януючи за злочин. Мечем, вогнем, висе-леннями, засланнями, жорстокими знущаннями і жакливими вбивствами вигублювали перехідні переможці наше життя, винищували наше добро.

Гекатомби жертв приніс у цій війні україн-ський нарід в імя Божої правди; хоч ще й ними не відкупив прадідівських провин і не доповнив чаші своїх мук і терпінь до передбаченого Про-видінням краю. Всеж може менше лишиться її до-повнювати дальшим поколінням, якщо у бороть-бі за кращу долю не будуть розтрачувати того жакливого завдатку, який у посвяті зложили їх діди і батьки.

До насильних жертв, вимушених виселення-ми і засланнями, належить теж гміндівський та-бор. Та не тільки не власти духом серед страхі-ливих злиднів, а терпеливою видержливістю під-нести насильство до висоти жертвенної самопо-святи, — ось що було вершком української жер-товності у гміндівському таборі; а найвеличні-шим її виявом перед народом і історією, була жертвенність молодого життя, стрілецькі добро-вольці. Не зважаючи на мерзенні підозри та по-невірку ворогів нашої нації — коли із смішною обережністю в березні 1916. року дозволили у гміндівському таборі зголошуватись добро-вольцям до „У. С. С-ів“ — з чого зразу гміндів-ські німці а то й управа табору кєпкували, з та-кого виснаженого, асентерунками здєсєтковано-го табору, зголошилося за 3 дні більш за дві сот-ні найкращої, найдобрішої молоді, яку треба було спиноувати, не побуджувати до кєрвавого танку. І треба було тую молодь пересїяти крізь решето найменших фізичних вимог, потрібних до важкої служби, до якої вона зголошилася; а то зголошувалися просто — дїтваци. Всеж 137 юна-ків віддав гміндівський табор 25. березня 1916.

року в руки четаря „У. С. С-ів“, Сідельника. Му-сли замовкнути зловіні насмішки і підзорливі на-тяки упереджених чужинців, які такої дивовижі, — щоби добровільна саможертва сягала поза межі життя, — не годні були зрозуміти. Але дар-ма: самі були свідками того неабиякого захоп-лення, яке при відході з табору перших добро-вольців обгорнуло не лиш їх самих, але й їх рід-ні й увесь табор. Цю сотню названо у відєсько-му стрілецькому коші — „гміндівською“. Вона була живим доказом найвищої жертвенності на-шого народу і водночас докором для держави за презирне знехтування в 1914. році стихійних українських настроїв, які годні були пїрвати тоді цілий нарід до борні з Московією. Але „обереж-ний“ австрійський уряд обмежив число добро-вольців до 2.000 людей. Проте увесь світ від по-диву стєнувся — що може така жмінка, коли во-на захоплена.

На тому першому гміндівському наборі, по-святний пал до Українського Стрілєцтва — хоч як його уряд остуджував своїми невєтємливими обмеженнями — не покінчився. 6. листопада 1916. року відїхало до воєнного коша 45 добровольців, 10. листопада 40 добровольців, 15. листопада 70 добровольців. Також і в 1917. році, добровольці тягом зголошувалися; набиралися з доростаючої дїтвори. Все треба мати на увазі, що ті добро-вольці були справжніми добровольцями. Уряд, хоч позволив їх набирати, та гостро таборонив агїтувати, навіть заохочувати. Крім цього, проти „У. С. С-ів“ у таборі все сичїла ненавистю мафія московських та інших перевертнів. (Далі буде).

3 НОВИХ КНИЖОК.

Війна і революція на Волині.

Улас Самчук: „ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ“. П. ч. „Волин“, Львів 1935. ст. 271. Бібліотека „Дзвонів“.

У цьому томі стиль Самчука став звязкіший, більш нервовий, ніж у I-му, коли він змальовує на емісії у своєму спокою картини. Обережно споглядає він сцен, що так легко спокійніють мо-

Львівський музей буде по-новому відкритий для постійних відвідувачів і від тепер домінуючим буде управа музею відомлення із своєї діяльності.

Р. Д.

Рогатинський повіт у світлі статистики.

Рогатинський повіт у світі статистики.
Головний Статистичний Уряд подає такі
статистичні дані про рогатинський повіт на
основі перепису населення з 9. грудня 1931 р.

ПРОСТІР, ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО НАСЕЛЕННЯ
І ВОЛОСТИ.

Простір рогатинського повіту 1,147,0 км². Загальне число населення повіту 127,252, з того мужчин 62,045, жінок 65,207. По містах рогатинського повіту мешкало 15,578 осіб, по селах 111,674 осіб. Густота населення на км² 110,9. У повіті є 3 міських, 11 сільських волостей, 112 сільських громад і 326 місцевостей.

ПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ВІРОІСПОВІДАННЯМ

По селам на загальне число 111.674 осіб було 84.090 греко-католиків (75,3 проц.), 23.895 римокатоликів (21,4 проц.), 3.462 жидів (3,1 проц.), 162 інших (0,1 проц.)

MATIPHA MOBA.

По селах записали, що українською мовою говорило 55.538 осіб (49,7 проц.), руською мовою 23.749 осіб (21,3 проц.), себто разом нашої мовою говорило 79.287 осіб (71 проц.), польською мовою говорило 29.858 осіб (26,7 проц.), латвійською з гебрайською мовою 2.422 осіб (2,2 проц.), 45 осіб іншою мовою.

НЕГРАМОТНІСТЬ.

По містах не вміло ні читати ні писати 2,64 осіб (21,8 при.), по селах неграмотних було 22.398 осіб (27,2 при.).

ВЕЛИЧИНА СІЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.

З найманої праці у хліборобстві проживало 9.315 осіб, з того було 139 умовних робітників, 9.176 фізичних робітників, між якими було 17 ремісників.

рату. Це своєрідна балакливість, характерна для нашої доби, що кохається у міцних словах, висловах, покликах і маніфестах.

Самчука рятує мова, достосовна до мате-
ріальних предметів, серед яких він певно пово-
диться, рідко використовуючи мову нашої полі-
тичної публіцистики, де абстрактні слова пере-
мішані, як маски на маскарадї. Це мова соколи-
та, свіжа, барвиста, досить багата не книжкова
може навіть занадто слухняна під пером літчи-
ря, що часто залюбки ліпить з неї свої ліричні
вражіння тоді, коли ми вже чекаємо дальшого

Не маємо повістей. А вже повісті з селянським побутом зайшли у нас до маскультури. Мають від 30 літ не читає їх галицька інтелігенція. Галицькі письменники не мали ніколи хисту втягнути запах села повними грудьми і більше цікавилися ним з погляду різних суспільних питань, підсолоджених стилізованими описами, занадто часописними рефлексіями. Не диво, що навіть добрі селянські повісті наддніпрянських письменників належали в нас більше до книгозберігів, як до ліктури. У такій літературі, як на ша, так само як у норвезькій, повісті з селянського життя можуть належати до постійної продукції, якої ніколи не буває за багато. Якби Самчук міг хоч трохи розвіяти серед наших читачів закоренілий погляд, що такі повісті мусять бути нудні — то вже через те одне його заслуга була би велика.

М. Р.

51. P.

НОВИНКИ.

— Поминальне Богослуження за б. п. Миколу Мороза, смер. проф. сем. проголошене у вчорашнім числі „Діла“ відправиться в год. 9-ТІЙ РАНО в суботу 9 листопада в Успенській церкві.

— Одинока українська фабрика футер „Хром“, Пр. Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всілякого рода футрянні шкірки, як також приймає до крашення і переробки уживані футра.

— Театр ім. Тобілевича у Винниках. Як нас повідомляють, Театр ім. Тобілевича загостить ідучи на Львів, і до підлявських Винник, де в селі „Провітні“ дасть дві вистави: в понеділок 11. ц. м. „Дівча з Маслосоюзу“ й у вівторок 12. ц. м. „Гори говорять“. Так і Винники мають змогу оглянути обі ці сценічні новинки в постановці відомого нашого театру й винничани напевно з тієї нагоди скористають.

— Відчит у „Зорі“. В неділю 10. ц. м. відбудеться в селі Т-на „Зоря“ у Львові, вул. Вірменська 25, виклад дра Івана Колача на тему „Що то за край Абіссинія і з чого повстав теперішній конфлікт між Абіссинією та Італією“. Початок в год. 12 в полудне. Виділ запрошує всіх членів і прихильників т-ва з родинами.

— Концерт у Тернополі. В неділю 10. ц. м. відбудеться в Тернополі концерт відомих артистів співацьки Івонни Шмериківської Приймової і співіста Романа Савицького.

— Академічне віче відбулося минулого четверга у Львові. Обговорювано справу обнижжя академічних оплат, підвищення цього року, справу академічних стипендій, приділюваних без опії сенатів, вакаційні практики і т. п. Вирішено резолюцію, що домагається зниження оплат за науку, внесення нових маніпуляційних та іспитових оплат і кар за спізнення оплат, передачі права розподілу стипендій академічним сенатам і т. п. Подібне віче відбулося і в політехніці.

— Модернізація львівських водопроводів. У четвер 7. ц. м. відбулося у Волі Добрянській посвячення і урочимлення електричної станції помп львівського водопровідного заведення. Як відомо, Львів бере до своїх водопроводів

джерельну воду зі збірної криниці, яку запливає 16 джерел, що біють в долині ріки Вершини. Ті джерела дають на добу 18.000 куб. метр в води, що П перепомпують опісля до Львова помпою стайі у Волі Добрянській, Шкля та Карачиніві. Пересильна руротягова лінія тягнеться на просторі 32 км. Дотепер помпували воду з Волі Добрянської парові помпові машини, відтепер замінено їх модерними, електричними, що дають величезну економність праці та куди більшу технічну певність тягlosti продукції. Електрифікація добрянської стайі помп коштувала поверх 450.000 зол. і всі машини (за винятком одної) виконали фабрики в Польщі. Укриття та в оглядках стайі у Волі Добрянській, Шкля та Карачиніві взяли м. ін. участь: президія львівського магістрату з през. міста Дрояновським, віцевоєвода Соханський, гродзький староста Протасевич, представники Уряду Гієни, преси і т. д. Учасники прогулянки мали нагоду ще раз з приємністю ствердити, що заряд міста виявляє корисну активність, зокрема в такій важливій ділянці, якою є електрифікація та піднесення здоровності нашого міста.

— Червінка в Долинічці. В громаді Тисів пов. Долина шириться пошесть червінки, на яку вмерли 4 особи змід молоді, а дальших 5 є хорих. Також у Бубниці захорували на цю недугу шестеро дітей у шкільному віці.

— Санітарна контролі у фризирнях. У зв'язку з загостренням санітарної контролі над фризирськими заведеннями заборонено фризирським працівникам переховувати знаряди праці як бритви, ножички, гребені і т. п. в кишенях. Цей звичай суперечний з вимогами гієни. Старостинські комісії, покзані до санітарної контролі, мають накладати на такі фризирні високі грошові карі.

— Смерть москвофільського діяча. У Львові помер Григорій Малець, довголітній директор канцелярії „Общества ім. Качковського“ і б. старшина армії Денікіна в 68 р. життя.

— Курси суспільної праці. Організаційний комітет курсів суспільної праці, що повстав за починим президента Дрояновського, організує в часі від 2. грудня до 15. червня 1936 р. першу школу суспільної праці у Львові. Завданням курсів вишколити управителів і виховників

замкнених опікувальних заведень та організаторів суспільно-освітньої праці.

— Львівська хроніка. В галатерійному складі Міністра при Галицькій площі арештовано служницю Анелю Мельничкову, що заплатила фальшивою 10-золотівкою. Заплативши раз, вона прийшла купувати з фальшивою монетою, друге. — На годинному двірні згинув робітник Павло Лукашек, діставшись між стоячками двох вагонів.

— Краєва хроніка. У Станиславові при вул. 3-го травня мають поставити пам'ятник для вшанування карпатської бригади легіонів коштам 140.000 зол. — У Стасьовій Волі біля Бурштину пов. Рогатин посвячено утільний камінь під каплицю. — На залізничному шляху коло Брухович киувався під потяг 22-літній Станислав Онішко з Рокитна. Колеса відтяли йому голову. — Як повідомляють з Коломиї, арештовано 70-літнього Боднарука і якогоось Демишина, що прив'язали до стовпа 28-літню Боднарчик і встромили їй в черево вили, наслідком чого вона вмерла.

— Присуд на молоду комуністку. Перед окружним судом у Холмі станула 17-літня Бруха Гіншток під закидом комуністичної пропаганди. Суд засудив її на 8-літ в'язниці з позбавленням прав на стількиж літ.

— Справлення помилок. У 299 ч. „Діла“ з 8. ц. м. закралася у статті п. м. „Політичний дискусійний вечір“ („З організаційного життя УНДО“) прикра друкарська помилка. Одно речення цієї статті появилася в такій формі: „Політика компромісу супроти Польщі засновується на цій передпосиці, що ці обидуючі моменти є настільки істотні і сильні, що на їх основі буде неможливо перевести... відпруження й нормалізацію польсько-українських взаємин.“ Має бути: „...що на їх основі буде можливо перевести... відпруження й нормалізацію польсько-українських взаємин“.

† Посмертні згадки.

Володимир Костів, студент III. р. теол. відділу Богосл. Академії у Львові, помер 7. ц. м. в заг. шпиталі. Похорони відбудуться в суботу 9. ц. м. в год. 11. передпол. з церкви Дух. Семи нарії на Янівський цвинтар. В. Й. П.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення платити по відомостях.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Камініна Струмиллова:

9. XI. „Отаман Шеня“.

10. XI. „Гори говорять“.

Винники:

11. XI. „Дівча з Маслосоюзу“.

2. XI. „Гори говорять“.

Львів — сали „Скіл“ Пасаж Миколиша

13. XI. Прем'єра „Гори говорять“,

исценізація з повісті Уласа Самчука —

2. Антоновича і 3. Тарнавського на

7 картин.

14. XI. „Дівча з Маслосоюзу“, оперет-

ка на 3 дії Барнича і Павлусевича.

Початок год. 8. веч.

Відіти вже можна дістати у „Союзно-

му Базарі“.

Український театр „Заграва“ — сали

Робітничого Доку.

Переміншав.

10. XI. „Верблюд духом гола“.

Великий Миський театр.

Субота, 9. XI. год. 8. веч. Аб. 4.

Фридрих Великий.

Неділя, 10. XI. год. 12. впол. Театр

Орлятка „Олімпіада на дворі короля

Рика“; год. 3.30. Аб. 1. цини найвищі

Музика на мушині; год. 8. веч. Аб. 3.

Фридрих Великий.

Театр Рівноворотностей.

Субота, 9. XI. вечиний.

Неділя, 10. XI. год. 8. веч. Аб. 3.

Шіснаціялістка“.

Кіна.

АДРІЯ: „Тарзанове кохання“, „Наші

воєри“.

АПОЛЛО: „Княжна чардаша“.

АТЛАНТИК: „Любощі“ на основі Арт.

Шиндлера.

ВАНДА: „Син Кінг-Конга“, „Гарний

і світ“.

ГРАЖИНА: „Малювана васлона“,

Два гіляти“.

КАСІНО: „Не відходи від мене“ (Єд

Берсієр)

КОПЕРНИК: „Монте Хрісто“.

МАРУСЕНЬКА: „Бар-Амне“, „Живий

і спійс“.

МІРАЖ: „Сестра Марта є шпiоном“.

МУЗА: „Петрусь“ (Фр. Галь).

ПАКС: „Весняна парада“ з Франціс-

кою Галь.

ПАЛІС: „Епізод“.

ПАН: „Великий грач“, „Шукачки зо-

дота“.

РАЙ: „Дві Йоасі“ (Смосарська).

СВІТ: „Помста дивна“ та виступ

слайної телепатки Івонни Гріго.

СОНЦЕ: „Чорний кіт“ (Борис Карлов),

ревія „Вокс у реві“.

СТИЛЕВІ: „Мазий полковник“ (Шер-

лі Темпл), ревія „На іжака“.

ТОН: „Клеопатра“ з Кл. Кольбер.

УТІХА: „Тигр Пасифіку“ і ревія.

ХИМЕРА: „Пекло“ на осн. Дантого

та Імженик із Абіссинії.

Закордонне радіо.

Субота, 9. листопада 1935.

Відень (306,8) 15.15 Концерт інтри-

стів, 19.10 Від Штравса до Лейтара, 22.10

Форт. респіталь. Братислава (298,8) 18.10

Мадярські романси. Прага (470,3) 12.35

Сальон квартет, 16.05 Легка музика.

Париж (1645) 17.00 Легка музика, 21.00

Камер. музика та поезія. Білгород (437,3)

11.00, 16.20 Концерт, 17.00 Нар. пісні.

Берлін (356,7) 15.00 Симф. „Ероїка“ Бет-

товена. Кенігсвустергаузен (1571) 17.00

Пісні, марш, поезія. Кельн (435,9) 12.00

Музика. Мінхен (405,4) 13.15 Соната

Г-дур Рілінгера, 15.10 Пісні. Будапешт

(549,5) 13.30, 17.30 Циганська музика,

22.20 Форт. респіталь. Мільно (221,2) 12.30

Концерт сучасної музики. Рим (420,5)

19.15 Легка музика, 20.50 „Вільний стрі-

лець“ оп. Вебера.

Неділя, 10. листопада 1935.

Відень (306,8) 11.45 Симф. концерт,

13.05 Популярна музика, 15.40 Камер.

музика, 17.45 Пісеньки й музика, 20.05

Слів. респіталь. Олександр Швед

(Барит.), Братислава (198,8) 15.00 „Гра-

ніата“ оп. Верді. Прага (470,3) 7.30,

8.45 Концерт, 10.00 Кіа тег, 20.05 Рос.

музика 22.35 Сальон. музика Париж

(1645) 15.15 Слів, 17.00 Театр Улані. Ду-

шенська ком. Фенсальтера, 18.00 Кон-

церт, 21.00 Слів. респіталь. Білгород

(437,3) 13.15 Пісні, 16.00 Хор, 18.30 Скрип-

ка, 20.00 Сербський вечір (нар. пісні й танки) Кавнас (1935) 19.30 „Оберон“ оп. Вебера. Берлін (356,7) 12.03 Музика, 18.15 Чотири маршети на форт. Шуберта. Кенігсвустергаузен (1571) 15.30 Легка музика, 19.30 Оп. музика. Кельн (435,9) 10.50 Тріо на кларнет, віолонч. і форт. Бетовена, 14.30 Нова піс. музика, 18.20 Давні танки. Мінхен (405,4) 9.30 Соната п-моль на сир. і форт. Бетовена, 19.20 Веселий вечір. Будапешт (549,5) 16.50 Циг. музика, 17.45 Легка музика, 19.45 Слів, 21.20 Концерт орх. Мільно (221,2) 18.10 Вок. концерт, 17.30 Танк. музика, 20.50 „Дріада“ о. Віктора де Сабата. Рим (420,5) 14.00 Легка музика, 20.50 Концерт присв. творчості Бетліна.

Львівське радіо.

Субота, 9. листопада 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформації, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудняний денник, 12.15 Концерт орх., 13.05 Фрагменти з менше відомих опер — гр. пл., 13.45 Хвилинка домашнього господарства, 13.50 Концерт бажань, 14.30 Прічорний даві — гр. пл., 15.00 Новела Іос. Конрада: Ядро темноти (до Африки), 15.15 Польська морська торгівля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Концерт гармоністів, 16.30 Гехи. скрипка, 16.45 Вся Польща співає, 13.00 Із Сх. Прусії: Країна за стіною, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Дикий крилик, 17.50 Місто Хелміно, 18.00 Вес. авд. для дітей: Осень, 18.30 Огляд видавництва, 18.40 Сільва ре-рум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Як села стали містом: Великий Львів, 19.20 Геклам. концерт, 16.35, 19.30 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Буянт байок — легка муз. авд., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Про Варшаву, 21.30 Концерт симф. орх., фортепіані 23.05 Прогулянка по Європі.

Неділя, 10. листопада 1935.

9.00 Ранішня авдичія, 9.15 Популярна музика з гр. пл., 9.45 Ранішня денник, 10.05 Пісня богослуження еспанська музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Про різні іспенізації Гоголевого „Ревізора“, 12.15 Муз. поранок (симф. оркестра, фортепіан) у перерві фрази, із „Лілі Вомелі“ Ю. Словацького, 14.00 Фрагмент з повісті Каден-Бандровського „Пасудни-

ки“, 14.20 Легка музика з гр. пл., 14.55 Гутірка: 32 мід. зол. для обезпечення 15.00 Рішничка скрипка, 15.15 Концерт оркестри галицьких гітар, 15.25 Огляда ринків різних продуктів, 15.38 Музика з гр. пл., 15.45 Сільський фойлетон, 16.00 Звуковий образець для дітей: Вітська йде, 16.15 У музикальному домі — грають дити, 16.45 Концерт вок. терцету, 17.00 Музика, 17.40 Слово-муз. авд.: Львівський ринок, 18.00 Легка музика з гр. пл., 18.15 Театр Улані: Чи містер Браун виїхав? 19.10 Реклам. концерт, 19.25 Спорт. вістки, 19.35 Форт. транскрипції вальсів, 19.45 Лтер. новини, 20.00 Фрагм. концерту з кал. хору, 20.45 Вітний з творів Я. Підсудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій лав. хвилі, 21.30 Подорожуємо каюком: По дорозі до Італії, 21.45, 21.46 Спорт. вістки, 22.00 Танк. музика з гр. пл., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОКУЛІСТ

Д-р К. БУДЗАНОВСЬКИЙ

б. ст. асистент клініки очей У. Й. К.

жешає тепер

Львів, вул. Академічна 23. Тел. 273-92

693 2-4

ФУТРА виконув дешево й солідно

Евген і Іванкович, Львів, вул. Домінікан-

ська ч. 4.

123 67-66

Вирібні білля і гафтів „ДАНУТА“

Марії Рудницької, Львів, вул. Соборного

ч. 4. приймає шити жіноче, мужеське і по-

стелене білля.

595 2-4

Купно годинника є справою домір-

Дешеве купите добрий годинник у

славновісній п'ятдесятитиїх латояв-

ський фірмі Іван Зельтенрайх, Львів,

Марійська пл. 5

82 34-1

Фортепіани, піаніно, продажа, наем

купно, Марецький, Львів, Баторія 7. 10-7

Увага! Християнська жіноча конфекція

поруває плащі від 35 зол. Львів, Ринок

26, Ендерс.